

„A magyar szépliteratura virágoskertje“

A Magyar Bibliophil Társaság kiállítása

— A NÉP tudósítójától —

A Magyar Bibliophil Társaság „A magyar szépliteratura virágoskertje“ nek nevezte el legújabb kiállítását, amely vasárnap nyílt meg az Iparművészeti Múzeum kupola-csarnokában. Valóban virágoskert ez a kiállítás, drága, ritka magyar virágokkal ékes kert, amely a magyar szépliteratúra másfélszázados termésének legpompázóbb virágait gyűjtötte össze, hogy vigasztaljon elesettségünkben s hitet tegyen nagyraihivatottságunk mellett.

Nemesebb irredentizmust el sem tudunk képzelni ennél: *Bessenyei* Györgytől *Ady* Endréig felvonultatni a magyar irodalom óriásainak halhatatlan seregét s csak hálával tartozhatunk a Magyar Bibliophil Társaságnak, mely e seregszemlét lehetővé tette s a tudós és fáradhatatlan *Kremmer* Dezsőnek, aki a magyar szépliteratúra másfélszázados termésének e gyönyörű csokrát összeválogatta.

Ezernél több könyv szól felénk a vitrinekből s az asztalokról: ezer ritkaság, csupa *editio princeps*, unikum és tipográfiai remekmű bizonyítja, hogy a magyar egyként barátkozott *Marssal* és *Apollóval* Győzhetetlen, örök fegyverű hadsereg! *Bessenyei* Györggyel az élükön felvonulnak a XVIII. század második felének nagy magyar ébresztői: *Báróty*, *Bárcsai*, *Orczy*, *Baróti-Szabó*, *Nalácz*, aztán *Batsányi*, a szelíd *Anyos* Pál, a nemzete bűneit *Zajthay* notárius uram ajkával ostorozó *Gvadányi*, az ősi magyar életet visszaálmódó *Dugonics*, a *Döbrögi* uramat elfenekeltető *Fazekas* Mihály, aki a tudta nélkül megjelent első kiadású *Ludas Matyi*-val szerepel — s jönnek sorban a ritka *Csokonai*-kötetek, köztük az, amelyiken a poeta neve hibásan *Csoknai*-nak van feltüntetve, a kegyes *Virág* Benedek, a horatiusi hevületű *Berzsenyi* Dániel, a nyelvújító *Kazinczy*, az édesszavú *Kisfaludyak*, majd a *Fanny* költőjének *Kármánnak*, a *Himnusz* teremtő *Kölcseynek* könyvei, mellettük a híres soproni superintendensnek, *Berzsenyi* felfedezőjének, *Juvenalis* első magyar fordítójának, *Kis* Jánosnak verseskötete.

S a fényes csillagok után a ragyogó napok: *Vörösmarty*, (aki az 1825-ben megjelent *Zalán futása*-val emlékeztet a centennárium köteletségére), *Petőfi*, *Arany*, *Tompa*... *Petőfi* összes költeményeinek talán egyetlen példányban fennmaradt 1851. évi kiadása, amelyet *Szász* Károly ajándékozott a Nemzeti Múzeumnak, sokak előtt meglepetés lesz. S itt fekszik *Garay* Jánosnak az *Árpádok* dícsőségét megéneklő verseskötete s a szerencsétlen végű *Sárosy* Gyulának híres *Aranytrombitája* is.

Aztán a nagy regényírók: *Fáy*, *Jósika*, *Eötvös*, *Kemény* Zsigmond, majd a magyar dráma óriásai: *Katona*, *Teleki*, *Madách*, *Szigligeti*, *Tóth*, *Csiky*, *Csepreghy*, *Dóczi* — egészen *Gárdonyi* Gézáig s ismét regényírók: *Vas* Gerebentől a mesekirályig, *Jókai* Mórig. Végül a tegnap írói: *Mikszáth*, *Endrődi* Sándor, *Kiss* József, *Beöthy* Zsolt, *Tömörkény*, *Gárdonyi* s *Ady* zárja be a névsort, amely így egészben: a magyar szépirodalom legutóbbi másfélszázadát jelenti.

A kiállítás feledhetetlen és tiszta lelki gyönyörűség a magyar könyvbarátok számára s — valljuk meg — mély szemrehányás a mai magyar könyvkiadóknak. Mert ezek a régi és ma már felbecsülhetetlenül ritka könyvek olyan tipográfiával készültek, amely mellett a mai könyvnyomtatás minden fejlettsége mellett is alulmarad. De nem is a betűk, a gépek a hibásak, hanem a kiadók, akik nem áhítattal, hanem

üzleti kalkulációval adják ki a könyveket. „A magyar szépliteratura virágoskertje“ beszédes bizonyosság a mellett, hogy a jó könyv áldozás a lélek oltárán, szerelmes vallomás a szellem előtt, elsősorban ünnepi cselekedet s csak azután — üzlet. S még egy tanulságot jelent ez a kiállítás: hogy milyen szegények vagyunk a mellett a másfélszázados múlt mellett, amelynek legszebb virágjait gyönyörűséges kezeiből gyűjtötte a Magyar Bib-